

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכת-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
איתן נבירול

הכתב הראשי:
אליהו כרמל

עורך תבנית:
אהרון צור

צלם המערכת:
יהודה זעירא

חברי המערכת:

ישראל ביכר, ניצה נבי, לילי נילי, דוד הרובינ, רותי ורדי, רוגי וזהר, אברהם חרמון, יוסף טאובר, משה לם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרן, סילבי קשת.

הציר הראשי:
שמואל ברתור

מנהל מבצעים:
שלמה אדיר

עורך דפוס:
אריה אריאל

מנהל מעבדה:
יחי ריוו

רח' גליקסון 8 תל-אביב. מען המברקים:
"עולמפרסט" ת. ד. 136, טלפון 26785.
תמוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס "ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות. מלבד עבור מודעות המתפרסמות תחת הכרזת "דו"ח לצרכן". "דו"ח לבחור". "דו"ח לנסוע" וכו'. המבנות עלינו חבוי המערכת ונכנסות עליהם. המודע "דו"ח לבחור" כולל מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכן ולדעות המובעות בהן ושאינן משקפות כי שום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.16 י"ב

תב זה גרם לי אפתעה ואולי אף תדהמה מסויימת. לולא הייתי בטוחה בזאת שטרם שלחתי אליכם את מכתבי הרי הייתי רואה במכתב זה שפרסמתם את מכתבי שלי. אך כאמור עדיין לא שלחתי וגם לא אשלחנו, כי חיסלתי אותו עם קריאת אותו מכתב. "גילי הוא 17 שנה, לומדת אני בברית אכסרגית. אינני נמצאת בשום חברה, לא בתנועת נוער כל שהיא ואף לא בחברה סלרית, שאף לי נראית היא ריקה מתוכן. נות' רת לי הפפשרות השלישית, והיא להימנות עם נוער אי"ב (אשרייטשבייטן). אני וית' שבת'ית באותם ערבים (מוצאי שבתות וז' גים) בהם יתר בני הנוער מוצאים להם את סוגי הביילויים השונים.

"מה אני עושה באותם הערבים הנמשכים לא שבוועות, לא חודשים, אלא שנים, ודווקא בשנים היפות בחיי אדם? יושבת אני וזהר' הרת, חושבת מדוע זה כך ולא אחרת במדינה זו, מדוע השחיתות הזאת האוכלת כל חלקה טובה, מדוע הרקבון הזה (לא, לא בנוער!) במשטר הקיים, מדוע קיימות האפוליות והרדיפות (הנסתרות)...

"מה שיותר לך הוא להטיח את ראשך ב' קיר (למי זה איכפת?)... ואם תאמר: אפשר ללכת בעצרת ולשוחח על דברים העומדים ברומנו של עולם, בסוכס איתנו, בגורלנו ובי עתידנו אנו, נשאלת דק השאלה — עם מי? ואין זו שאלה רטורית? "

"אם תאמר עם חברים, חברות, אומר לא! מפני שעם נסיון קל להעביר שיחה לפסים הגיל, מיד יסתכלו עליך מלמעלה למטה, כעל אדם שנפל מן הירח, ומובטחות חשך בית כמו: בואי נלמדך את הממבר האחרון, או: את מדברת ברוגז ובאיכפתיות כזאת כאילו שלקחו ממך היום את ארוחת הצהריים. ובכלל, מה זה איכפת לך מכל זה, תני לגדולים לעשות את שלהם..."

"אודה, אף אני חפצה להיחלל כמה שנים קודם כדי לקחת חלק בפעולות המחתרת ובבלחמת השחרור. אולם מובן שזה רק מגביר את אותה כמיהה נסתרת לעשות מש' הו היום, להימנות לקודמינו ולהראית שאין אנו נופלים מהם במאום, להפריך את הטענות המופנות כלפנו כאילו פגה הרוח החלוצית בכל מובניה מאתנו.

"היא קיימת. צריכים רק לעורר אותה, להפיח בה רוח חיים. יש להוציא את הנוער שלנו ממכונתו האוטומת בה הוא שרוי. אין הוא יודע אנא לפנות, קרימה או אחרת, ימר נה או שמאלה, הוא שואף לדברים גדולים, רצוה לתת לאומה ולמדינה, אך הוא נאלץ לקבור את רצונו הטוב בקרבו עד שיושעיר' הו, כי הוא עצמו אינו יכול להושעיר לעצמו."

מסיימת אותה חברה: "מספיק, אני יכולה לכתוב יותר."

לילי נילי

...אם מטרם להוכיח כי הצעירה הישראלית האמתית אינה פרה המנעשת את ירכמיה כי תחרותיות. תבוא עליכם הכרכה...
בת-שבע מורנגטל, חיפה
...במציע תואר חדש: במקום מלכתיות, מלכת אופי!
ישראל פלאי, מגדל אשקלון
הכל טוב ויפה — אבל מדוע דחקה, "צברית"? מה זה חשוב איפה היא נולדה? אני חושבת שצריכים לקרוא לה, "ישראל הצעירה"...

רות מורחי, רמלה
התואר "צברית" לא בא לציין מקום לידה, אלא טיפוס.
הרשימה
מעולם לא עשה עתון עברי עבודה כה חשובה וביצועית כמו העולם הזה ביילוי רשימת משמטי קר המנו. אני מתפעל כל שבוע מחדש על הישגיו שרות-החקירות שלכם, ועל ההומור המיוחד במינו של הכותב.
...שאלה צדדית: מה היתה תרומת העולם הזה?

גרשון פרדו, נתניה
עורכי העולם הזה תרמו עשרה ימי עבודה, עובדי העתון תרמו שבוע עבודה. העולם הזה בע"מ תלם את מחצית רווחיו בשנת-הכספים המתחיימת ביום ה'ז במרס, 1956.

בתור אחד מאלה 'החושבים כי עשר שנים' משך קיבוצי כלשהו היו מתקנות את רוחכם הנסוקה ומוציאות אתכם מתסביך, השתחצנות על ריק", אני מוכרח להיות כן עם עצמי ולומר כי לכם, יותר מלאחרים, היה הרם לחשוף את אותם ראשים מסוממים בעלי הסניג, ולפגוע בספר הניסומים.
אין לי אלא לכרככם על כך, רק כדאי 'שתסיקו את המסקנות הצדק יותר עד הכוון, ואל נא תתעטפו במעטה הצדק הנייטראלי שאינו אומר ולא מלום וזאת אפילו לתיאוריים הססנוניים על חי' הבהמה הישראלית או על אותם ג'אקטום "עם קישוטי תחיו נגינה ממשי אדם... עשוי מצמר חלוד עם צווארון מוקדק"...

אני חושב שאותם צריכים לשאת פנים לכל אותו שהם, קרוב לוודאי, בנותיהם של אותם המתוארים בעמוד קודם.

ג'ורא שני, משק אשדות-יעקב
חייד תנועית
אתם מביישים את הפירמה! ממתי אתם מפר' כמים מבנות של נערות נחמדות ומחייכות מבלי לתת את השם והכתוב? כן כן, אני מתכוון ל"חברות תנועת נוער" (מספחל, שתייהן 1947). לכל הדורות — אני מוחה בכל תוקף. נא להודיע לי באופן דחוף את הפרטים, כי מנוי

חברות תנועה אריאלה קול-נשר וצפורה בקר. משיכה לכוון הנכח

ונמור אתי להצטרף לאותה תנועת-נוער שיש לה חברות כה מושכות!

ש-מעון צדק, תל-אביב
הקורא צדק נמשך לכיוון טוב, בתנאי שי יפסיק לקלל. שתי חברות זו הצפורה בקר (תימן) ואריאלה קול-נשר (מספחל, שתייהן בנות 16, שתייהן תלמידות המחלקה הששית של הגמנסיה העירונית ג', שתייהן חברות תנועת בני-עקיבא.

אהבת הקרן ושנאת המן
...כל הנעשה והנשמע בתוכם בשנותינו ההולך ומתעורר אינו מונע כער אנשים כאלה עיריית תל-אביב, חיים לבנון, מלהללים על מפעל "החשוב מאד והחיוני" במפעל הערלי-דע (להקצב סכום של מאה אלף לירות עבור ההכנות. האם אין זה עוול מרני? הלא הדבר נעשה בזמן שפועלים מוססיים לתורמים ימי עבודה נוספים לקרן-המנו כדו ישיבים מן הימים ויכלו להנן כנשק יעיל, ולא כידים ריקות, על נשיהם ליהיה ומדינתם. מ. ז. ח'יפה

רשימה שחורה משחור
מאחר שאהם פרסמם רשימה-שחורה של משמטי קר-המנו, חייבים אתם לפרסם רשימה שחורה עוד יותר והיא: רשימת מבוכי כספי המדינה — סקירי הממשלה שאילו לא נהנו ב'י כובו כזה יכולנו לחסוד הו' ולא היה צורך בהקמת קרן-המנו.
לדוגמה: היועץ-המשפטי, שבזכו מאות לירות על השפוט המולר של יוסף עברון — סקירי מסיכוכה מצפת — ומאות אלפי לירות על משפט קלטנר. דוגמה שנייה: נסיעות סקירי הממשלה כרכב ממשלתי לטיולים בשבתות ואחרי שעות-העבודה. עוד דוגמה, מ'י רבות, היא ה' עזרה וההעלאה בדרגה הניתנות לפקאי ממשלה המועלים בכספי המדינה.

מ. ש. טבריה
הרביעיה המזהירה
...ניסו את מכשירכם האדיר להצלח המדינה

העולם הזה 948; ז' דחנומה, א' טבת תשט"ז, 16.12.1955; 350 פרוטה

מכליו, ועוררו בעזרתו את קהל קוראיהם הע' צום שהוא גם קהל שוחרי-השלום האמיתיים, לקום, לצעוק, להפגין, להסיר ולהשליט את הצעיר רים המוכשרים כמו ידן, אלון, בנין ודין. אומנם כחידים אין הם כה חזקים וכה נערצים: האחד מתרכז בעתויות במקום לעשות משהו לשני חלק נכבד בהתפתחות הנוכחית ברוחו, ממושמע יתר-על-המידה במלחמת העצמאות כאל-ערש; בנין — נביא-אמת, אך בזבז שבוע שנים בחוסר מעש ו"אמצעים פרלמנטריים"; והרביעי — במקום ליטול לידיו את השלטון בעזרת הצבא — מכריז בפני עותונאיוחיו על כשלון ממשלתו. אולם יחד הם מהווים "קומפלט", רחילכום, עשו משהו!

ש. ענבל, צפת

השפי אור, נלו אור!
האם אינכם יכולים למצוא פה ושם אי אלו נקודות אור ולהמציא אורות קצת אינפורמציה, או שמה כבדי להמציא לכם כאלה אצטנר אני בעצמי להשתחרר ולהצביע עליהן?

הפוסט — במומו פוסט
...טול קורה מבין עיניך, סר אנתוני אידן (העולם הזה 445), צפה לעבר קניה, והשב כי מה מעשיכם שם? מה עושים חיליד להרבות המאומא — הארנון הלוחם בתבועה להפוש ועצמאות לארצו. תחת המשים ושנים אירופיים שגרנו כידי האויאומא הרתם אתם, לפי הס' מיסטיקה השמית, עשרת אלפים (ומי יודע עוד כמה מן הצר?). האינך חושב שזוהי חוצפה אווילית מצדך לפגוע ולדבר בשם דברים שאצלך הם עוד אינם בסדר?

יצחק י. הלל, ירושלים
תגובה אוכספורדית
התפלאתי שלא היה בכבודם (במאמר העורך "חיות בבית העולם הזה 443) להציע הצעות כיצד לפתור עסקי-בש זה, באם אתם מתנגדים לקור הממשלה, אומנם אשיהמשלה עומד על שר-התיקור ותפקידו לדאוג כי הסיפון יוכן לא קרב, אך באם דרך הכנות של הסיפון לא מוצאת חן בעיני חוגים מסוימים — אדרבה, ידאו דרכים אחרות!

ר. כ. אוכספורד, אנגליה

חרווי זהב שחור
במקרה ותמכרו את השירים של לילי נילי על הנפס (העולם הזה 443) לתחרות, "פרס ביאליק", אורה לכם אם תכללו גם את שירי הכא: —

מעומק הבור
זרם שחור
פורץ לאור.
מקור עורק חי
מעומק שומם
תורם
אלוה ש.
בנכח החם, היכש
כובש המדבר —
מי אש! מי אש...

וילה צל, ג'נה, שווייץ

הזכר האנושי
(הקורא) שמוליק בנדר, אומר במכתבו (העולם הזה 447) שבמקומי היה, "מתיאש מלחלום ננר תופעה כה ישנה ודבוקה כמו המשכיה המינית של הנכר לחלקים מסוימים בנוף האשה". הוא בוודאי מכיר את מינו, וצריך לרעת, אם נכרים כמיהו מאושרים בזה שהם לא התקדמו מאז קפצו אבותיהם מעץ לעץ, יבונש להם. אני רק שואל: האם תפקידם של משוררים ואמנים הוא לספח את היצירה השפלים של ה' נינונל, או לעזור להפוך את הזכר האנושי לנכר, ואת הנכר לכריזם?

אסתר לוינסקי, חיפה
לרוע המזל, שייכים גם רוב המשוררים והאמנים לאותו מין נחות.

צבר קיבוצי
...חיוב רב יש בדעונכם למסור לקורא אינ' פומביצה בלבד ולהשאיר את ההכרעה בידי. האם אינפורמציה זו תמיד ידויקת. אחראית ואובי יקסטיבית?
בנליון העולם הזה (443) כתוב: שיים ככל 10 חכרי קיבוצי חנים ילירי הארץ. לעומת ארכבה, מחלו 10, ילירי הארץ בקרב חושבי הארץ. זוהי השוואת אחוז חכרי קיבוצי (מכוננים) לכלל החושבים (כולל ילדים).

גבי עור, קיבוצי גנון.
הקורא עזר צודק.

עתיבותות
נהניתי למקרא חידושי הלשון האחרונים של העולם הזה (447) בשבת העתוננים. אולם שכת' חם להמציא הנדרה מתאימה גם לעתונכם, הידוע רק לבקר ולשלול. מה דעתכם, למשל, על: "עתיר" ננר?"

יחיאל קדמי, רחובות
זה לא כל כך עתוננורא.

קדש מגונה
לדעתי, אין סנונו הרשימה הצינית על מחלתו הקשה של ד"ר יעריאל קרליבר ומלחמת הספי לנות בעמק (העולם הזה 446) הונן כלפי הפוסט יוסיטנים והפובליציסטים המזויני ביותר בעתוננונו. אין לכתוב בצורה-כזו על אדם שחלה. גם אם הוא כותב, כדרכיכם, בהומלצת-המרה... למה, איפוא, תהיו אתם, המלציסים הכשרוניים מתעולם הזה, בין ממריי חיו של אמן הוירנאליסטיקה העב' רית הגדול והפורח?

ק. ג'ורא, תל-אביב

שיקורים ללא הוראות
בנליון העולם הזה (442) נתפרסמה הודעה לפיה קיבלה הצעורה הוראה לרשות הקהנת סרטים ערניים בארץ. אנו מתפלאים על שהמערכת לא מצאה לנחוצ לברר את העניין עם הרשות המוס' מכת כסמס פרסום לרבר. עלינו לציין כי המועצה אינה מקבלת הוראות משום גורם והיא עצמאית בשיקוליה.

ז. מליון, יו"ר המועצה לבקורת סרטים ומחזות, ירושלים

ACHSO

העולם הזה 948; ז' דחנומה, א' טבת תשט"ז, 16.12.1955; 350 פרוטה

צברית 1956
קראתי בעניין רב את מודעתכם על פתיחת תחרות בשם, "צברית 1956" לבחירת הטיפוס האופייני לצעירה הישראלית (העולם הזה 447). אני חושבת שזה רעיון יפה הקולם למטרה, כי

קראתי בעניין רב את מודעתכם על פתיחת תחרות בשם, "צברית 1956" לבחירת הטיפוס האופייני לצעירה הישראלית (העולם הזה 447). אני חושבת שזה רעיון יפה הקולם למטרה, כי